

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 5	Lýsingaprisur fyri petitreglu: 40 øyr 4. 1. síðu, 30 øyr 4. 3. og 4. síðu	Leygardagin 30. januar 1943	Bladið verður bilagt á posthúsinum, og kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárið	17. árg.
-------	---	-----------------------------	---	----------

Teir, ið fórust á sjónum 1942.

Nýársaftan vórðu fløgg drigin á hálfari stong til minnis um okkara sjólatnu menn

Hvør einasti maður, hvør einasta kvinna og hvørt barn, ið er so frætt, at tað dugir at fata, taka lut í teirri sorg, sum hvørt einasta ár elvist okkara landi av havinum, ið er okkara kærasti vinur og hardasti og hjartaleysasti fíggindi á somu tíð.

Einki ár sleppa vit undan. Eisini árið, ið nú er farið aftur um bak, tók og kravdi gjald fyri fongin tað gav, gjald av okkara dýrasta, landsins synum.

Teir, ið havið tók í 1942 vóru:

Úr Miðvági:

Samuel Niclasen,
Hans Førgensen, ógiftur.
Niclas Niclasen, ógiftur.
Hjalmar Johansen, ógiftur.
Aksel Niclasen, ógiftur.
Ludvig Poulsen, ógiftur.
Esmar Poulsen, ógiftur.
Theodor Hansen, ógiftur.
Ingvald á Ryggi, ógiftur.
Hjalmar Reynstind, ógiftur.
J. A. Johansen, ógiftur.
Niels J. Nattestad, ógiftur.
Johannes Ellefsen, ógiftur.
Jens Jacob Hansen, ógiftur.
Samuel J. Niclasen, ógiftur.
Samuel J. Joensen, ógiftur.
Chr. Julius Thomsen, ógiftur.

Norðskáli:

Ole J. Joensen, ógiftur.
Hans M. Rasmussen, ógiftur.
Andreas S. M. Joensen, ógiftur.
Zacharias Joensen, ógiftur.

Húsarvík:

Jógvan Joensen, ógiftur.
Ole Johannessen, ógiftur.

Fuglafríði:

Jacob Chr. O. Eliassen, ógiftur.

Vestmanna:

Thomas Sv. Zachariassen, ógiftur.
S. J. Jacobsen, ógiftur.
Joen P. Jacobsen, ógiftur.
Julius A. S. Olsen, ógiftur.
Halvdan Halvdansen, ógiftur.
Poul Poulsen, ógiftur.
Johs. F. Poulsen, ógiftur.
Samuel A. Johansen, ógiftur.

Langasandi:

Peter Joensen, ógiftur.

Streymnesi:

A. P. Egholm.

Stykki:

Carl Samuelsen,
Sofus Jensen, ógiftur.
Esmar Christiansen, ógiftur.
Jógvan Jensen, ógiftur.

Kvívik:

Iver Iversen, ógiftur.
Dávur Magnussen, ógiftur.

Skopun:

Frank Jacobsen, ógiftur.

Eiði:

Teodor Joensen, ógiftur.
Rasmus Joensen, ógiftur.

Leynum:

Martin Hansen, ógiftur.

Funningur:

Meinhard Petersen, ógiftur.

Sólunda:

Jens Chr. Hammer, ógiftur.

Argjar:

Jógvan Dam, ógiftur.
Morten Mortensen, ógiftur.

Ljósaír:

Jógvan Poulsen, ógiftur.

Kollafjørður:

Sofus Thomsen, ógiftur.
Alfred T. Hansec, ógiftur.

Vági:

Poul Magnussen, ógiftur.

Tórshavn:

Hans Poulsen, ógiftur.

Sandavágur:

Niels Jacob Nielsen, ógiftur.

Hvalvík:

Haldor Joensen, ógiftur.

Selatær:

J. P. M. Petersen, ógiftur.

Klakksvík:

Johs. Eliassen, ógiftur.

Vit veita teim sjólatnu okkara djúpastu virðing og tækk. Teir stríddust ikki bara fyri seg sjálvan, men eisini fyri okkum og fosturlandið.

Lívið sær tungt og vónleyst út fyri tey, ið eftiri liva. Men tað skal livast. Tað er ein uggi, at tað samstundis sum tað slær hart, eigur tað í fylgju, at tað, sum dagarnir fara, dulma og mildnar sorgina og føðir nýggjar vónir.

Vit veita teim, ið eftiri sita okkara djúpastu samkenslu og ynskja, at Hann ið øllum ræður, má mildna og lekja tey sár, ið lagnan sló.

Aftaná heimsbardagin.

Lata vit tankarnar fara aftur í tíðina undan krignum, finna vit eina verð við kanska størri vesældomi enn undir sjálvum tí helvitisbardaginum, ið nú fer fram kring heimin.

»Hvat er hetta fyri óðamannatos?«, vil onkur spyrja, ið sær hesa sammeting framsetta. »Kann nakad vera so ringt sum tað, ið hendir heiminum í dag —: klandur, stríð, blóðbað, hjartaløysi, hevndarhugur og alt tað illa, ið orð er fyri?«.

Men er tað ikki verri, at milliónur av menniskjum skulu kunna líða hungur og hall, ja beinleiðis svelta í hel, í einum landi, sum

hevur ella kundi haft meiri enn nóg mikið fyri hvønn munn?

Tað hendi undan krignum —: í tí stóra, ríka Amerika, í tí stóra velduga brettska heimsveldinum eins og í mongum av teim europeisku fastlandsstátunum!

Kapitalisman í hesum londum og heiminum sum heild tikið hevði rent seg fasta. Í sínum pláneylsa politikki var brúkið og framleiðsla komin út av balancanum. Tað var yvirproduktión, samstundis sum milliónur sveltaðu. Tað var yvirproduktión, tí brúkararnir høvdu mist keypievnini vegna arbeiðsloysið.

So ert er tað kapitalistiska stýrslagið, so skilaleyst er tess framleiðsluháttur, at samstundis sum tað nýtir sítt snildi fyri at spara arbeiðsmegi og harvið vinna meiri uppá »produktiónseinheitina«, tekur tað beinini undan keypievnunum hjá brúkarunum, so teir ikki kunnu sleppa longur enn at hyggja at vørunum, men ikki til at brúka tær. Tá ið tann framleidda vøran ikki kann keypast, verður yvirproduktión og driftin má sum ein logisk fylgja harav minkast, so ein partur av teim fáu arbeiðarunum, sum teknikkurin ikki hevði kunna spart, eisini má skjótast út í hin arbeiðsleysa flokkin. Soleiðis mól ta privatkapitalistiska hjólið verðina og menniskjafjældina longri og longri niður og út í vesældomin. Var tað kortini ikki sinnissjúkt. Ófatiligt at heimurin so leingi skal hava funnið seg í einum tilikum steinbýttum samfelagskili!

»Men hetta skal ikki henda aftur!

Kapitalisman skal ikki sleppa aftur at skapa eitt slíkt fíggjarligt bali á jørðini!

Nú skal ein nýskipan verða!

Nú skulu øll menniskju fáa sama rætt til at liva og njóta av teim góðum, ið jørðin gevur og kann geva — væl at merkja, um tey eru hugað at gera ta samfelagsskyldu, sum lítar arbeiði.